

ทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

สายฝน ینگวารรณ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายงานการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 159 คน โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า t-test แบบ Independent สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ค่าโดยใช้ (One-Way analysis of variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านลักษณะนิสัย และด้านแรงจูงใจ ทุกด้านมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า รายด้านไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในปัจจุบัน โลกมีวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วมากขึ้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการศึกษาจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สถานศึกษาได้รับสภาพเป็นนิติบุคคล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถกระทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ในขอบเขตของวัตถุประสงค์ตามบทบัญญัติของระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่นๆ ซึ่งกำหนดหน้าที่ของสถานศึกษาไว้เป็นการเฉพาะโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาและมีหน้าที่บริหารกิจการของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการด้วยความอิสระคล่องตัว (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 8) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความสามารถในระดับมืออาชีพ ดังที่ ชีระ รุณเจริญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : จ – ฉ) กล่าวว่า ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์เฉพาะตน มีความอิสระในการบริหาร ใ้ชีวิตที่แห่งปัญญา มีการศึกษาสูงพอ มีองค์การวิชาชีพตรวจสอบและมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ โดยเฉพาะ และมีความต่อเนื่องในการพัฒนาตนเอง

ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ครูที่ได้รับการคัดเลือกให้มาทำหน้าที่หัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากรและงานบริหารทั่วไป รวมทั้งการพัฒนายุทธศาสตร์และการระดมทรัพยากรเพื่อปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความมุ่งหมายต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานได้อย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับภารกิจและนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารทั่วไป การบริหารโรงเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง นโยบายของทางราชการ รวมทั้งจะต้องเรียนรู้และก้าวทันเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้และจัดการข้อมูล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาผู้บริหารอย่างหลากหลายและต่อเนื่องเพราะสาระความรู้ทางการบริหารนั้นย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ความสำเร็จของการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ย่อมต้องอาศัยผู้บริหารเป็นหลัก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม เป็นที่ยอมรับ มีสติปัญญาที่ฉลาด เนื่องจากโรงเรียนต้องกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของตนเอง กำหนดแผนการดำเนินงานตลอดจนหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อความสำเร็จรวมทั้งระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา บริหารงบประมาณและทรัพยากร (เสาวนิตย์ ชัยมุสิก 2544 : 30)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญระดับปฏิบัติการ กล่าวคือ เป็นผู้นำนโยบาย เป้าหมายการศึกษาระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยเชื่อมโยงแนวคิด หลักการบริหารสู่การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่ต้องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ในการแสดงบทบาทตามหน้าที่การบริหารการศึกษา ดังเช่น มินซ์เบิร์ก (ชงชัย สันติวงษ์ 2543 : 17) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาท 3 ประการ คือ บทบาทการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล เป็นการแสดงให้เห็นว่าตนมีทักษะ ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา บทบาททางด้านข้อมูลข่าวสาร และบทบาทในการตัดสินใจ เพื่อดำเนินการหรือการแก้ปัญหา

การที่ผู้บริหารจะมีทักษะในการบริหารสถานศึกษา ดังที่ จำลอง นักพ็อน (2545 : 60) ได้สรุปผลการวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความสามารถในการวางแผน ความรู้ความสามารถเชิงผู้นำ ความสามารถในการเป็นนักจัดการ ความรู้ความสามารถในการวิจัยและพัฒนา การประสานประโยชน์ การประสานงาน การสื่อสาร การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การเป็นผู้มีอำนาจหรือศักยภาพ เป็นผู้นำที่จะนำใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างแท้จริง จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการบริหาร ซึ่งเป็นศักยภาพที่ซ่อนในตนเองและแสดงออกได้ด้วยพฤติกรรมการทำงาน ที่เรียกว่าทักษะการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

จากข้อมูลเบื้องต้นอาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมากเพราะการจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ เข้าใจในหลักการการบริหารหรือการจัดการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานคุณภาพของเยาวชนในสถานศึกษาให้สูงขึ้น ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อย่างไรก็ตามภาระหน้าที่ของสถานศึกษาจะสามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารของผู้บริหาร ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้สร้างต้นแบบของสมรรถนะของข้าราชการพลเรือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นต้นแบบของสมรรถนะในภาคราชการเพื่อการประเมินผลงานและพัฒนาศักยภาพของข้าราชการ โดยแบ่งเป็นสมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะได้แก่ การมุ่ง

ผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในอาชีพ จริยธรรม ความร่วมมือร่วมใจและสมรรถนะประจำกลุ่มงาน 18 กลุ่มงาน จำนวน 20 สมรรถนะ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การมองภาพองค์รวม การพัฒนาศักยภาพคน การสั่งการตามหน้าที่ การสืบเสาะหาข้อมูล ความเข้าใจแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเข้าใจผู้อื่น ความเข้าใจองค์กรและระบบราชการ การดำเนินการเชิงรุก ความถูกต้องของงาน ความมั่นใจในตนเอง ความยืดหยุ่นอ่อนผ่อนปรน ศิลปะการจูงใจ สภาวะผู้นำ สุนทรียภาพทางศิลปะ วิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์ภาครัฐ ศักยภาพเพื่อนำการเปลี่ยนแปลง การควบคุมตนเอง และการให้อำนาจผู้อื่น และได้ดำเนินการให้งานบริหารบุคคลของส่วนราชการต่างๆ ได้มีระบบการประเมินบุคคล โดยการใช้ต้นแบบของสมรรถนะข้าราชการในขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2547 : 3) ได้นำสมรรถนะข้าราชการมาใช้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการประเมินผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ

จึงเห็นได้ว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา มีผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อให้ทราบว่าผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่มีสมรรถนะบริหารงานในโรงเรียนมากน้อยเพียงใด และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดังนี้

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ขอบเขตของงานวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ได้แก่ (1) ด้านทักษะ (2) ด้านความรู้ (3) ด้านอัตมโนทัศน์ (4) ด้านลักษณะนิสัย (5) ด้านแรงจูงใจ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายงานการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 270 คนจากจำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศรีราชาและโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายงานการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 607-608) จากประชากร จำนวน 270 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 159 คน เพื่อตอบแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ (1) เพศ แยกเป็นเพศชายและเพศหญิง (2) ประสบการณ์ในการทำงาน แยกเป็น ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี และ ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของครูที่มีต่อสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียน ขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ได้แก่ (1) ด้านทักษะ (2) ด้านความรู้ (3) ด้านอัธยาศัย (4) ด้านลักษณะนิสัย (5) ด้านแรงจูงใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และ หาค่าความเชื่อมั่นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ทักษะของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามเพศโดยใช้ t-test แบบ Independent

4. เปรียบเทียบ ทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way analysis of variance : ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 159 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี มากที่สุด และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไปน้อยที่สุดตามลำดับ

1. ทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนคติในด้านอัตมโนทัศน์มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านลักษณะนิสัย รองลงมา คือ ด้านแรงจูงใจ รองลงมา คือ ด้านความรู้ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านทักษะ ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติสูงสุด คือด้านอัตมโนทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความตระหนักในคุณค่าของตัวเอง มีความมั่นใจในการบริหารงาน มีจรรยาบรรณ

ของนักบริหาร มีความเชื่อที่ดีสามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ และผู้บริหารยังมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา ฉายะจินดาวงศ์และคณะ (2543) ได้กล่าวว่าผู้บริหารมีหน้าที่ประสานงานระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับครูและผู้ปกครองและต้องมีการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ ทั้งต้องมีการบริหารอย่างโปร่งใสพร้อมที่จะ ให้ตรวจสอบได้ทุกเวลาและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมอย่างยุติธรรม

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติที่น้อยที่สุด คือด้านทักษะ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีทักษะด้านความรู้ใน โครงสร้างของงานที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ คล่องแคล่วว่องไว สามารถใช้ไหวพริบให้ บรรลุความสำเร็จ มีทักษะการใช้เครื่องมือในการบริหารงานให้ถูกต้อง มีทักษะในการวางแผน รู้ถึง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้บริหารมีการสร้างทีมงานและใช้ครูและบุคลากรในโรงเรียน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆและแก้ไขปัญหาได้ อย่างถูกต้องรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพิศ อินทะสุระ (2551 : 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี สมรรถนะอยู่ในระดับมากในทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตาม เพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยา เขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผู้บริหารมีการสมรรถนะในการ บริหารงานภายในองค์กร โดยมีการปฏิบัติงานในลักษณะรูปแบบเดียวกันกับบุคลากรที่มีเพศ แตกต่างกัน การทำงานโดยยึดประชาธิปไตย ความเสมอภาค เท่าเทียมกันของทุกคน

ดังนั้นครูที่มีเพศแตกต่างกัน จึงมีทัศนคติของต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ไม่ แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิศ อินทะสุระ (2551 : 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านการมีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้าน การทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการสื่อสารจงใจ ตามลำดับ

2) ขำราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบ ทักษะของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันโรงเรียนต่างๆมีระบบการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือกันในหน่วยงาน รุ่นพี่ดูแลน้อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันตลอดเวลา เพื่อที่จะทำงานตอบสนองนโยบายต่างๆของรัฐบาลสอดคล้องกับวิสัยของ Liz, Wright. (2001) ได้ศึกษาอิทธิพลของความสำคัญและโครงสร้างแรกเริ่มที่แสดงออกของผู้บริหารจากขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา รัฐหลุยเซียน่า โดยมีจุดประสงค์ที่เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา รัฐหลุยเซียน่า ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ในการสอนของครูไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับขวัญกำลังใจของครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบทัศนคติครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยที่จะนำไปสู่การกระทำที่จะนำมาซึ่งผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา
3. ควรมีการศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบอื่น เช่นแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทาง ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจและตีความข้อมูลได้ง่ายขึ้นและได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จำลอง นักพ่อน. (2545). **ผู้บริหารมืออาชีพ**. (ออนไลน์) ม.ป.ป. (อ้างเมื่อ 27 เมษายน 2548).
จาก <http://www.moe.go.th>
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). **องค์การและการบริหาร (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พรพิศ อินทะสุระ. (2551). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5**.
ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ตัวชี้ลักษณะครูที่ดี การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”ลักษณะของผู้บริหารที่สนับสนุน Child-Center**. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2547). **การพัฒนาระบบประเมินผู้บริหารสถานศึกษา**. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2546). **สมรรถนะของข้าราชการพลเรือน**. ม.ป.ท.
- _____. (2548). **สมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพการบริหารทรัพยากรบุคคล**. กรุงเทพฯ : พี.เอ.อี.พี.วิ้ง.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). **รายงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 1**.
กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา**.
กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- เสาวนิตย์ ชัยมุขลิก. (2544). **การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.
- Liz, Wright. (2001). **HR Competencies: Getting Them Right**. Canadian HR Reporter. 14(19) :